

Nr 436.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående understöd åt småskolläraryänkan Karolina Svensson; given Stockholms slott den 7 maj 1918.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härigenom föreslå riksdagen medgiva,

dels att småskolläraryänkan Karolina Svensson i Riseberga församling må från och med den 1 januari 1918 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 300 kronor;

dels att understödet må, under i övrigt enahanda villkor, förhöjas med 50 procent, så länge hon styrker sig äga försörjningsplikt mot ett eller flera egna äkta barn, som icke fyllt 18 år;

dels ock att, för den händelse hon skulle avlida utan att hava trätt i nytt gifte och vid sitt frånfalle efterlämna äkta barn, som icke uppnått 18 års ålder, understöd må utgå åt barnen, tills de fyllt 18 år, med belopp av 150 kronor för ett, 300 kronor för två och 450 kronor för tre barn.

De till ärendet hörande handlingarna skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Värner Rydén.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 7 maj 1918.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
RYDÉN,
UNDÉN,
THORSSON.

Departementschefen, statsrådet Rydén anförde:

Understöd
åt småskol-
läraränkan
Karolina
Svensson.

I skrivelse den 4 maj 1918 har folkskolöverstyrelsen hemställt om förslag till riksdagen angående understöd åt småskolläraränkan Karolina Svensson i Riseberga församling.

Överstyrelsen har därvid först erinrat, att överstyrelsen den 24 januari 1918 gjort framställning till Kungl. Maj:t om vidtagande av åtgärder för beredande av understöd åt vissa småskolläraränkor och att Kungl. Maj:t i anledning därav i berörda syfte avlåtit proposition till innevarande års riksdag. Därefter anför överstyrelsen beträffande nu ifrågakvarande änka:

På grund av först numera vunna upplysningar har överstyrelsen funnit anledning göra liknande hemställan med avseende på ytterligare en sådan änka, nämligen Karolina Svensson, född Jönsson, från Riseberga församling.

Enligt för överstyrelsen tillgängliga uppgifter är Karolina Svensson änka efter framlidne småskolläraren Anders Petter Svensson, 45 år gammal samt lever ogift. Anders Petter Svensson, som tjänstgjort först såsom småskollärare och därefter såsom biträdande folkskollärare i Riseberga skoldistrikt under sammanlagt 25 år, avled år 1910. Med sin hustru efterlämnade han 3 barn, vilka alla ännu äro under 18 års ålder. För sitt och sina barns uppehälle är änkan Svensson enligt intyg av vederbörande pastor hänvisad huvudsakligen till det understöd av 250 kronor för år, som tilldelas henne av församlingen, vadan hon enligt pastors åsikt är i stort behov av det understöd av allmänna medel, som möjligen kan beviljas henne.

Överstyrelsen finner synnerligen önskvärt, att jämväl frågan om understöd åt omförmälda änka måtte bliva föremål för prövning av innevarande års riksdag, och enligt överstyrelsens mening tala starka billighetsskäl för att understöd beredes henne efter samma grunder, som föreslagits i ovannämnda proposition.

Överstyrelsens framställning var åtföljd av två utav församlingens kyrkoherde utfärdade intyg, utvisande, bland annat, att Karolina Svensson är född den 23 december 1872 samt att hon med sin man har följande nu levande barn: Berta Elise Konkordia, född den 5 september 1902, Karl Anders Fridolf, född den 26 november 1904, och Anna Maria Lucia, född den 15 oktober 1906, ävensom att hennes man Anders Petter Svensson oförvitligt tjänstgjort i Riseberga skoldistrikt dels såsom småskollärare under tiden den 15 januari 1883—den 15 juni 1906, dels därefter såsom biträdande folkskollärare under tiden till den 15 juni 1908, efter vilken tidpunkt han på grund av sjukdom åtnjutit tjänstledighet, tills han den 4 maj 1910 avled.

På grund av remiss har direktionen över småskollärares m. fl. åldersunderstödsanstalt den 7 maj 1918 avgivit utlåtande i ärendet och därvid anfört följande:

Läraren Svensson, som enligt härstädes tillgängliga uppgifter var född den 1 juni 1846 och vid 1867 års början första gången anställdes i den allmänna undervisningens tjänst, synes alltså hava vid sin död, som inträffat under det han fortfarande var anställd i tjänst, hava uppnått såväl den tjänstålder som det antal levnadsår, som erfordras för erhållande av helt understöd, 450 kronor, från småskollärares m. fl. åldersunderstödsanstalt. Enligt samma uppgifter ingick Svensson äktenskap med sin nu efterlevande hustru den 23 juli 1901, i vilket äktenskap, såsom av remisshandlingarna framgår, äro födda tre ännu levande barn.

Direktionen har i ett föregående underdånigt utlåtande den 15 mars 1918, föranlett av remiss den 8 mars 1918 av ansökningar om årligt understöd åt sju andra småskollärarynkor, föreslagit ett understöd till belopp av 300 kronor för dem var att utgå efter de i gällande reglemente för folkskollärares änke- och pupillkassa stadgade grunder, vilket understöd följaktligen borde, därest jämte änka leva ett eller flera barn i ålder under 18 år, höjas med halvparten eller 50 procent av ensam änkas understöd.

Mot folkskolöverstyrelsens nu föreliggande framställning, som är av enahanda innebörd som direktionens nyssnämnda förslag, är alltså från direktionens sida intet att erinra.

Departement-
schefen.

Såsom folkskolöverstyrelsen erinrat, har Kungl. Maj:t tidigare avlåtit proposition (nr 243) till innevarande års riksdag angående understöd åt vissa småskolläraryänkor. I det vid sagda proposition fogade utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 22 mars 1918 har jag angivit de skäl, som enligt min mening talade för beviljande av understöd åt de i berörda proposition omförmälda småskolläraryänkorna. Samma skäl äga giltighet i fråga om änkan Karolina Svensson. Jag anser därför, att framställning bör göras till riksdagen om understöd även åt henne. Detta understöd bör givetvis utgå å allmänna indragningsstaten samt enligt samma grunder som understöden åt de förutnämnda småskolläraryänkorna.

Jag hemställer således, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen medgiva,

dels att småskolläraryänkan Karolina Svensson i Rieseberga församling må från och med den 1 januari 1918 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 300 kronor;

dels att understödet må, under i övrigt enahanda villkor, förhöjas med 50 procent, så länge hon styrker sig äga försörjningsplikt mot ett eller flera egna äkta barn, som icke fyllt 18 år;

dels ock att, för den händelse hon skulle avlida utan att hava trätt i nytt gifte och vid sitt frånfälle efterlämna äkta barn, som icke uppnått 18 års ålder, understöd må utgå åt barnen, tills de fyllt 18 år, med belopp av 150 kronor för ett, 300 kronor för två samt 450 kronor för tre barn.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan biföll Hans Maj:t Konungen; och skulle proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Christer d'Albedyhll.